

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁG és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jutányosan számítva a kiadóhivatal veszi fel.
Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —
Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilvántartási közle-
mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
== Pandató-utca 680. szám. ==
Kiadóhivatal:
„Pannonia” könyvkereskedés
Baross-utca 74. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

III. évfolyam

1906. július hó 15.

28-ik szám.

A cselszövök.

Gyenge szellő suhogása nyomtalanul hullámzik el a megülepedett szemét felett, legfeljebb a felszínen ingatja meg a könnyebb hulladékokat; a rothadó anyagok azonban összetapadva tovább hizlalják az alattuk nyüzsgő férgek, a mik mindig mélyebbre furják magukat bele a piszokba, szenybe és rothadásba, mert élni csak ott tudnak s mert életelemük a tisztátalanság. Az úde friss légáramlat a szemétdomb lakóit érintetlenül hagyja és csak a vihar bontó ereje szórhatja szét a szemétdombot, de akkor férgek meglapulnak, hanem amint elvonul a vihar, akkor újra forronganak.

A csatorna patkányai is előbujnak, ha csendes a környék, a szemétdomb kukacjai is vígan ficzánkolnak, ha nem éri az egészséges levegő; a féreg csak a rothadástól szívja az életet, de a napsugárban elpusztul.

A felhalmozódott szemét eltakarításánál tehát a seprű nem sokat ér, mert ez csak az apró szeméttel tisztítja el, de a rothadó és egymáshoz tapadt

rondaságot nem bontja meg, ehez már vasvilla kell és erősebb eszközök.

Évtizedek során nagyon sok ilyen szemétdomb emelkedett fel köz és társadalmi életünk terén is, a mikbe a megromlott rendszer a maga petéit lerakra és a mikbe vígan nyüzsgötek mindazok a férgek, a melyek a közélet erkölestelenségének rothadó tetemén lakmározva büzlödtté tették a levegőt s undorral töltötték el az embereket.

Ekkor azonban a közélet vihara végig szárguldt a magyar társadalm minden rétege felett, megbontotta a megromlott rendszert s láthatóvá tette azt a sok szennyet, a mi összehalmozódott; ám a szemétdomb férgéi az új kor szak egészséges légáramlatának érintésére meglapultak, de a mint a vihar elvonult felettük, újra megmozdultak.

Közéletünk terén s társadalmi életünk mezején ismét oly jelenségek tüneteit mutatkoznak, a melyek a romlott rendszer leggyalázatosabb működésére emlékeztetnek. Ha csak közvetlen közelünkben figyeljük is meg az eseményeket, azt tapasztaljuk, hogy városunk köz és társadalmi életének mozgalmában is oly törekvések igyekeznek

érvényesülni, a melyek a régi rendszer visszaállítására irányulnak.

Az a klikk, a melynek működése megmetyekezte nemcsak közéletünket, de társadalmi viszonyainkat is megromtotta, újra megmozdult; sajgója a független és hazafias polgárság működését folyton gyalázza s a békés társadalmi rend megbolygatásán dolgozik. A kik mindent eladónak és megvásárolhatónak tekintettek, a kik elvet, hitet, meggyőződést, becsületet, tisztességet piacra vetettek, s a kik a polgárság és a nép jólétével soha sem törődtek, hanem csak önző egyéni érdekeiket tolták előtérbe és megteremtették a leggyalázatosabb kasztrendszert, most a demagogia lázító fegyvereit csörtetik s mint a nép igaz barátai szemérmelenséggel fitogtatják fonnyadt bájaikat és arcátlan tolakodással kínálják fel magukat azoknak, a kik sem hazafiságot, sem társadalmi rendet nem ismernek.

Az abrakos tarisznya hősei, a vizcinális lovagok, e közkereseti társaság kufárjai eldobják színpadit öltözéküket, levetik álarcukat, megtapossák a párduezbőrös kaczagányt, megtépi a bi-

„KOMÁROM és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

NÉRÓ.

Írta: Kővér Ilma.

(Folytatás.)

— A fivérem esti hét órára itthon lesz. Kosártól nincs mit tartania.

Balázs Gusztávnak egy kicsit elállt a szíverése, egy kicsit megszedült a feje és egy kicsit úgy érezte, hogy tánczol vele az egész világ, leírhatlan boldogságának miatta.

Ezen a délutánon — természetesen — nem ment át Kovácsékhoz; ezt már a szolennitás se engedte volna. Aztán Dénes csak este lesz otthon és az édes kis babának erős migrainja van, amint Mina néni ma reggel mondotta.

— Meghül, mert mindig kendő nélkül futkos künn kommentálta a néni.

Na majd lesz neki gondja rá, hogy ezentúl még a szellő se érje, hogy beburkolodzik, az arczoskájá hegyéig, hacsak kilép az ajtón; sőt ezentúl egyáltalában ki se fogja bocsátani . . .

Ezentúl . . . ?!

— Reggeltig estig nem tett egyebet, mint azt hajtogatta, hogy: mi lesz ezentúl!?

És mind emez „ezentulokat” összegezve a végeredmény az volt, hogy Balázs azt érezte, miszerint ezentúl, mint eddig; a lelkét is odaadná azért a drága kis teremtséért, annak a boldogságáért . . .

Esti hét óra felé elindult az elhatározott utra Balázs Gusztáv.

Klakk, frakk, lakk.

Az alsó rácskapun nyitott be a doktorék parkjába, mert látta, hogy a főbejáraton át jönnek mennek a vendégek.

Ma szabad estélye van a doktornak és ilyenkor megindul a jóismerősök bucsujárása.

Balázs Gusztáv gyorsan lépkedett egy ág-uton, amely a házvégébe, s a doktor dolgozó szobájába visz.

Olyan fűgén, olyan szaporán szedegette a lábait, hogy a frakkjának a szárnya csak úgy repült utánna.

A szive, feje tele volt a legtarkább, a legvirágosabb gondolatokkal, amelyek azt a hatást keltették benne, hogy tényleg röpül, — egyenesen a menyország felé.

Kopp! — Mi ez? . . . A patvarban megakadt valamilyen . . .

Hirtelen megfordult, hogy: bozót, cserje, ág, vagy miféle szív és lélek nélkül való tárgy az, ami most utját képes állani ő neki!?

Hát a Neró kutya volt.

Isten a tudója, hogy honnét kajtatott elő és megkapta a libegő frakk szárnyát, amely nagyban felköltötte játszó kedvét.

— Az ördögben! Neró! bocsásd el a frakkomat! . . .

Nem vette be a szót, sőt még inkább szája-ügyébe kapta Balázs öltönyét.

— Neró, Neróeskám! — Ejnye, átkozott döge! . . .

A kutya egyre és vidáman tépásztta a finom posztó darabot.

A frakk tulajdonos töle, Neró a kegyetlen, hozzá; és ránczígálták jó néhány perczig, mig nem, a frakk hozott egy — nyomban végre is hajtott — salamoni ítéletet: Balázs Gusztáv frakkjának fél szárnya — Neró szájában maradt . . .

Mint pár hét előtt a nemez kalappal, úgy iramodott neki a vizsla a zsákmányul ejtett prédával.

Balázs Gusztáv egyet perdült mint az orsó. Hátra tekerintette a nyakát és úgy gyönyörködött a lehetetlenné vált tolettjébe.

borpalástot és munkás zubbonyt öltve a demokratikus elvek lantját pengetik, hogy elámítsák azt a könnyen hívó népet, a melynek lelkét megrontották, anyagi erejét a maguk hatalmának gyarapítására teljesen kihasználják, önző érdekeiknek és haszonleső vágyaiknak feláldozták; azután a végtelenszenvedés és nyomor katjaiba vetették.

Ezek a kerítők arcátlan cinizmussal állanak ki a porondra s mint a demokratikus elvek barátai és harcosai keserves siránkozással jajgatnak a felett, hogy a polgárságból hiányzik a demokratikus szellem, — holott ők voltak azok, a kik minden eszközzel évtizedekig azon munkálkodtak, hogy a társadalomból a legszentebb polgári erényeket, az emberi önállóságot, az elvekhez való ragaszkodást, a meggyőződés szabad nyilvánulásának akaratát kiirtsák. Ezek a rendjel üzerek mernek beszélni a czimkórságról, a kik a rendjelek, ordók és kitüntetésekkel való valóságos zsbivásárt rendeztek. Hiszen az általuk megteremtett szabadelvűnek nevezett társadalomban csak az jött emberi számításba, a kinek mellén valami ordó fityegett. Nézzünk csak körül az összerokadt rendszer lovagjain nem látjuk-e a hűséges csatlósoknak mellén a keresztet? Mint a pestis vagy a fekete himlő úgy terjedt el a szabadelvű társadalomban a czimkórság és a kitüntetések után való vágyakozás. Évszázadokig nem osztottak ki annyi kitüntetést és apró keresztet, mint néhány évtized alatt. Ahoz, hogy valaki czimhez és kitüntetéshez jusson, nem kellett más érdem, minthogy a kikknek engedelmes szolgálója legyen, vagy jó kortesnek bizonyuljon.

És ime most, a mikor a magyar társadalom felett az új idők szele lengedez, a mikor a független gondolko-

zás igyekszik érvényesülni, azok, a kiknek fő foglalkozásukat képezte a kitüntetésekkel való üzérkedés, a kik a munkásnép és tisztos polgárok vállain emelkedtek fel, hogy onnan leköpködjének az élet nehéz harcát vívó tömegre, — a demokratizmus álarczát öltik magukra és a nemzet hátramaradottságáról mernek beszélni.

Nem vagyunk hivei a kitüntetéseknek s az emberi gyarló hiúságok táplálásának, de csodálkozunk a felett, hogy a kik a közéleti erkölestelenségnek tenyész telepét mindennel megérták, most mint valami ártatlan báránykák akarnak bemutatkozni.

De hát akár milyen vastagon kenik is ki magukat bécsi ronggyal, a közéleti erkölestelenség fekélyeit eltakarni nem tudják. Aljas czéljaikat már felismeri a polgárság; nyilvánvaló, hogy nincs más törekvésük, mint elámítani a könnyen hívókat, hogy azoknak vállain ismét felkapaszkodhassanak oda, a honnan olyan csúful lepotyogtak.

Azt hiszik, hogy még tovább is orránál fogva vezethetik a polgárságot, hogy felül ámitásainak, ha egyszerre demokratáknak esapnak fel, hogy ismét despoták lehessenek. De nagyon csalódnak, mert a józan gondolkozású polgárság már régen megelégette hazudozásait.

A régi rendszerből folyó minden oly kísérletnek gátat kell vetni, a mely annak alakjait fel akarja támasztani. Az élet egyetlen vónalán sem szabad megtörni őket. Annak a rendszernek minden fajtáját ki kell irtani, a mely galád eselszövésével, a társadalmi rend felbontásával, a tisztességes és munkás polgárok békéjének és nyugalmanak feldulásával akarja ismét karmai közé keríteni a közügyek intézését.

Igy be nem mehet leendő apósa elé, de éppoly képtelenség, ami az egyetlen kivézető ut lenne a rettenetes malheurból: hogy haza rohanjon és öltönyt cseréljen, mert a vendégek kiszállingóztak a parkba és már-már egészen benépesítették a helyiséget.

Kétségbeejtő helyzet!

Közel állt hozzá, hogy az eszét elveszítse, amidőn mindennek betetézésére meghallotta, hogy a kertnek ama félreeső zuga felé, ahol kétségei között révedezik, léptek közelednek; sőt látta, hogy az utmenti fűzfa lombjai már meg is libbentek . . .

Nem volt idő a tévovázásra. Ilyen komikus toilletben nem kerülhet emberi szemek elé.

A közeli kerti házra esett téveteg tekintete amely minden oldalról nyitva van ugyan, de sűrűn futja be a vadszőlő.

Egyetlen mentsvár!

Beugrott az u. n. száletlibe, még pedig nem is a fölvezető lépcsőkön, de — közvetlen a lak előtt levő löczán keresztül.

Ugrás közben még egyszer szeméibe tünt Neró. Ott nyargalódzott a fél frakk-szármnyal.

— Oh, Neró! Neró! sziszegte Balázs, olyan pillantással, amelynél ázázabbat még

a másik Neróra se vethettek kétségbeesett áldozatai.

A fűzfa lombjai közül két alak bontakozott ki. Gita és Szaniszló Kálmán.

Lassu léptekkel közeledtek a kerti ház felé.

A leányka leült a löczára.

A hadnagy állva maradt mellette. A kezében tartott fűzfaágot tépegette, amelynek levelei Gita ölébe hullottak. A kis lány öntudatlanul játszadozott velük.

Sokáig néztek egymásra.

A hadnagy szólalt meg:

— Holnap el kell utaznom. Vége a szabadságomnak.

Gita felsóhajtott.

— Az enyémnek is: férjhez fogok menni.

A hadnagy derékon törte a fűz vesszőt, és még a kard is megcsörrent az oldalán, akkorát rándult a teste.

Ejnye, de csuf tréfákat csinál! Hát illik az ilyen szomorú percében? . . .

— Jaj édes Kálmán, hacsak tréfa volna?

Szaniszló is leült a löczára, némi távolságra a leánykától. Megfogta a kis kezét.

Az ég szerelmére, Gita, hát miért bánik velem ilyen kegyetlenül, éppen, ma!?

(Folyt. és vége köv.)

A III. osztályu kereseti adó.

Elmondhatjuk a költővel: Kárpátoktól az Adriáig egy bőszt üvöltés, egy vad zivatar! Mint az ország minden részéből tömegesen szállítja a posta a kereskedők és iparosok panaszait a III. osztályu kereseti adó horribilis felemelése ellen, és része van az áldásban az ország minden vidékének, csekély kivétel minden kereskedőnek és iparosnak. És mivel a III. osztályu kereseti adót emelik az előző évi adó többszörös összegére egyformán az ország minden részében, lehetetlen ezt a szép egyöntetűséggel országsszerte megindult eljárást egyes az előadói tisztet végző adóügyi közegek t u l b u z g a l m á r a visszavezetnünk. Hiszen ezek az urak nem tartottak országos kongresszust a III. osztályu kereseti adó együttes felemelésének elhatározása czéljából, kellett tehát valami titkos rendeletnek, valami felsőbb utasításnak megjelenni, mely az illetőket adófelemelési javaslatuk megtételében az adóemelés legszűs határáig való emelésre kötelezte. Ez az általános felfogás, amelyből aztán a következő, nem minden logika nélkül való vélemény fejlődött ki. A kormány jól tudja, hogy a majdnem két évig tartott ex-lex ideje alatt felgyülemlett adóhátralékokból jelentékeny összegek behajthatatlanok lesznek. Ezt a hiányt pótlendő a III. osztályu kereseti adót kell erősen felemelni, ez lévén a legelasztikusabb és egyszersmind a legkönnyebben behajtható adónem. Mi nem állítjuk, hogy a kormány efféle ravasz fondorlattal szándékozik az államkincstár deficitjét elhárítani, de érthetőnek tartjuk, hogy az elkeseredett üzletemberek, miután a tulságos megadóztatás okait nem látják, azokat felfedezni nem képesek, efféle feltevésekben vélik a kiméltlen megsarcolás okát feltalálni. Hogy mennyire fog a felébredt vis inertie az új kormány népszerűségének ártani, azt fejtegetnünk talán nem szükséges. És mindezen az általános mizeriumon mi keveset segíthetünk. Mert talán egyes üzletemberek felemelt adójából leengednek valamit, egy újabb adózási ciklus beköszöntésével azonban újból kezdődik a zaklatás, a hajsza az adóhatalmasságok előtt való alázatos esedezés. Nem kegyelmet hanem igazságot van joguk követelni az iparosoknak és kereskedőknek. Ehhez persze nem meghunyászkodás, nem alázatos kérelmezés, hanem a polgári önértékből fakadó bátor szókimondás kell. Nem adószállításokat, mérsékléseket, hanem gyökeres adóreformot kell követelni. E czélból a III. osztályu kereseti adó által érdekelt összes adózóknak országos kongresszust kellene tartaniok, abban meg kellene állapítaniok a kérdéses adónem gyökeres reformjának tervezetét, ezt egy monstre küldöttség útján kell nemcsak a pénzügyminiszteriumhoz, hanem a kormány összes tagjaihoz eljuttatni, amely küldöttség tagjai hasonlítsanak a mezőgazdaság érdekeinek szószólóihoz abban, hogy nem kertelnek, nem komplimentiroznak, hanem őszinte nyíltsággal feltárják a kereskedőknek és iparosoknak az adóreform tekintetében való jogos követelményeit.

Mindenek előtt legsürgősebb feladatai közé tartozna a törvényhozásnak az adóreform megalkotása, mert a mostani adórendszer éppen azokat a foglalkozási ágakat, iparosokat és kereskedőket sújtja legjobban, amely fog-

alkozási ágak rá volnának szorulva a támogatásra.

A mostani adókvetésnél is tapasztaltuk, hogy maguk a pénzügyigazgatóságok is egészen alap nélkül készítik el javaslatukat, mert ha csak valami elfogadható számítási alapjuk volna, nem történhetne meg az, hogy az előző évi adóhoz képest tízszeres felemelést hoznak javaslatba, annélkül, hogy az illető üzlettulajdonosnak üzleti forgalma emelkedett volna. Nem állhatna elő az a neveléses eltérés sem, ami a javaslat és bizottság megállapítása között előfordul.

A kormányrendelettel való intézkedés, mint azt a most lefolyt adókvetések is igazolják, nem sokat ér, habár a bizottság a javaslatokhoz képest méltányosan, igyekezett eljárni, a kincstár képviselőjének javasolain nem lehetett észre venni a rendelet hatását.

Nem egy esetben visszatetszést szült, hogy ép oly adózók adóját szállították le, a kiknek jövedelme emelkedett, vagy akik bár nem voltak jövedelmükhez képest már a multban megadóztatva, mégis mérsékelték adójukat, levén az illetők a régi rendszernek hűséges támogatói. Minthogy az adókvetőbizottság is a régi rendszer embereiből került ki az ily eljárás azon feltevésnek nyújtott tápot, hogy a régi rendszer hívei kiváltságokban részesülnek. Önkéntelenül is olyan színezetet nyert a bizottság eljárása, mintha azon működnek, hogy az új rendszert igyekeznek rosszszinben feltüntetni és a polgárság előtt gyűlöletessé tenni, hogy a nemzetes irányzat sem jobb, mint a régi rendszer, mert hiszen semmivel sem jobb az elbánás mint a multban, sőt még rosszabb, amennyiben ez még fokozza a polgárok terheit.

Az új korszaknak nem az a feladata, hogy papíron emelje az állampolgárok jövedelmét, hanem, hogy oly életkereseti forrásokhoz juttassa, amelyek valóban előmozdítják vagyoni gyarapodását. Ezt pedig csak egészséges adórendszerrel, önmálló iparral és kereskedelemmel lehet elérni.

Színház.

Néhány nap, alig egy hét választ el bennünket attól az időtől, a mikor a sétatéri színház kapui bezáródnak. Mezei Béla színházátalvált eltávozik körünkől, hol, bár megérdemelte volna a nagyobb pártolást mégis elég szép sikereket aratott. Igaz, hogy minden lehető elkövetett a közönség igényeinek kielégítésére és sokszor fel is keltette az érdeklődést, a színházlátogató közönség lelkesedése is nem egyszer meglepéssel töltött el bennünket, hogy az előadások által nyújtott nemes szórakozásban találta meg az igaz élvezetet, de azért színpártolásunk állandó jelleggel ölni nem tudott. A közönség érthetetlen közönyét sem a legkiválóbb darabok és újdonságok előadása, sem a műsor változatossága megtörni képes nem volt.

Szinte csodálatos, hogy városunk művelt társadalmá a színművészetnek még ma is kulturális missióját nem részesítette kellő támogatásban.

Ha már most összegezzük az idei színi évad eredményét, azt látjuk, hogy az előadások látogatása mindvégig váltakozó volt s ha néha nekihevíült is a közönség és megtöltötte a színházat, csakhamar lehült és gyéren látogatta. A hőség beálltával pedig még lanyhább lett az érdeklődés.

A szezon vége felé azonban sürűbben megtelt a színház, a héten alig volt egy két nap, a mikor kisebb közönség jött össze, különösen beváltak a félélyárakkal való előadások, a mire egyébként a direktort a színpártolás hiánya indította; de ilyenkor azután zsufozásig megtelt a színház.

Mi mindenkor a legjobb akarattal támogattuk a társulatot s még akkor is a legjobb indulat vezetett bennünket, a mikor erősebb bírálatot gyakoroltunk s talán tulszigoruaknak látszottunk; de előttünk csupán a színművészet tisztaságának megóvása és a valódi művészet magasabb érdeke lebegett, a mikor annak hibáira rá mutattunk.

*Szombat*on, július 7-én *Harmath Zseni*-nek, a társulat kedves naivájának jutalomjátékául Schönthan Ferenc 3 felvonásos vígjátéka a „Dorrit kisasszony“ csaknem telt ház előtt került színre. Az előadás a szezon egyik legélvezetesebb estéje volt. A címszerepben *Harmath Zseni* (Anny) ragyogtatta művészi tehetségét, természetü alakítása, élenk játéka, érzelmeinek kifejezése oly harmonikus módon olvadtak össze, hogy bámulatra ragadták a közönséget. Az életet könnyedséggel vitte a színpadra s szerepének legfinomabb vonása is tisztán nyert kifejezést. A legmesszebb menő művészi igényeket is kielégítő játéka nemcsak sikert aratott, de a legnagyobb elismerést vivta ki. A közönség szívesen is tapsolt neki s nyílt színen lelkes tüntetésben részesítette, majd koszorokkal és szép virágcsokrokkal halmozta el. *V. Illés Magda* (Lady Imres) művészi tehetségének sokoldalúságáról tett újabb bizonyosságot. *Szathmáry Lajos* (Dorrit Villiam) elegáns játékában, kimért pontossággal állította elő egyaránt az adóskörtönében élő, majd a vagyonához jutott gróft. *Krasznai Ernő* (Cleuaan Arthur) dicséretes módon bizonyította be, hogy igen jó szalon színész. *Komáromi Margit* szintén jól játszott. *Ágotai Ferenc* (Bornish) egészséges humort vitt bele szerepébe s tetszést vívott ki. Kivált még *Pintér Imruska* (Dick), a ki teljes otthoniassággal mozgott a színpadon s kedves játékával meghódította a közönséget. Az előadás mindvégig kerekded volt s a szereplők mindannyian osztoztak a sikerben.

Vasárnap, július 8-án délután a „Kis herceg“, este a „Helyre asszony“ mulattatta a telt házakat. Az előadás ugyan több kivánni valót hagyott fenn, de azért a közönség jól fogadta.

*Hétfő*n, július 9-én félélyárakkal a „Gül Baba“ előadása zsufozt házat csinált. Noha a darab már többször került színre a közönség nem unta meg, ugylátszik azonban, hogy a szereplők megunták, mert nem sok gondot fordítottak rá. A félélyárakkal tartott előadásból pedig nem következik az, hogy a színész csak félig jól játsza meg szerepét, vagy egészen rosszul. A direktor ugyan félélyárakat kap, de úgy hisszük ő azért egész gázsit fizet. Egyébként a jó színésznek soha sem szabad a művészet magaslatáról lézallania. akár ünnep akár hétköznap van.

Kedden, július 10-én *Herczegh Ferenc*-nek kitünő vigjátéka a „Dolovai nábob leánya“ jutott előadásra *Rátkai Sándor* jutalomjátéka gyanánt. Az előadás kis közönség előtt gyéngén folyt le. Maga a jutalmazandó minden művészi ihlet nélkül játszotta meg (Szentirmai) szerepét, kedveltség és fásultság húzódtott végig játékán. Még azt sem vette figyelembe jutalomjátékánál, hogy a huszár attillához nem illik a polgári öltöny darab, *Harmath Zseni* (Szentirmai) adott szint és életet az előadásnak s emelkedett ki a szürkeségből. Megemlítésre érdemesek különben *Szathmáry Lajos* (Merlin), *Krasznai Ernő* (Tarján Gida), *Szathmáryné* (özv. Domaháziné), *Komáromi Margit* (Vilma) és *Beczkői József* (Joób Sándor), a kik jó igyekezettel játszottak.

Szerdán, július 11-én „Dorrit kisasszony“ másodsor jutott előadásra félig telt ház előtt. Az előadás ép oly jó volt, mint az első. *Harmath Zseni* ezuttal is remekül játszott, *Illés Magda*, *Szathmáry Lajos*, *Krasznai Ernő*, *Komáromi Margit* valamint a többi szereplő játéka kifogástalan volt. A közönség ezuttal is szívesen tapsolt.

Csütörtökön, július 12-én bemutató előadás volt. *Lean Viktor* és *Ascher Leó* 3 felvonásos szép operetteje a „Koldus Gróf“ telt ház előtt került színre. A darab jóval elűt az utóbbi idők e fajta színmű irodalmi termékektől. Van tartalma, meséje; van benne eredetiség és poézis. Zenéje kellemes és ritmosos. Alakjai a darabnak husból és vérből valók. Rövid meséje: *Karinszky Bogumil gróf* vagyonából kipu sztuva meg akar válni az élettől, tervét a folyton járókelők miatt nem tudja végrehajtani és rongyosan, eltörődve elalszik egy padon, a jótékony ünnepélyről háza tőrök azt híven koldus, pénzt hagynak mellette, a koldusok társasága pedig meglepi és beáll azok közé, így ismét urrá lesz s elveszi a rendőrfőnök leányát és ezután egy évig két féle alakban él — mint koldus és gróf, de a koldus kaszinó leánya, a kivel koldus törvények szerint kötött házasságot felfedezi kiletét, a mikor törvényes felesége megveti s elhagyja. A gróf ekkor minden vagyonát a koldusoknak adja és megtanul dolgozni, mint munkás véletlenül jut oda apósához s kis öt éves fia elárulva nevét az apai szeretetet felkelti benne, felesége pedig megbocsát neki. *Radányi Dezső* (Karinszky gróf) nagyon szép alakítást mutatott be; a

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvóeszköz.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, főteltül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvóeszköz fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légszervi és húgyzervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkímltettek azok, a kik a köznomságes ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel ittek. Legelősebb orvosi szaktankönyvek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Hívtársak számára másfélteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is elősebb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legzsebényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. Kedvelt borvíz!

A forráskiszárlás. — Kapható minden fűszerkereskedésben és elsőrangú vendéglőben. Főraktár: Ziegler Albert urnál, Komáromban.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES.

forrást, ha gyomor-, bél és légszervi betegségektől szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarunk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

koldus szerepében épügy mint gróf, kitűnő volt, a művészi magaslátot azonban utolsó jelenetében érte el, a mikor kis fiát felismerte. E jelenetében a közönség tüntető tapsa, mely neki és kis fiának (Pintér Irmuska) szólt, az előadást ugyszólván megakasztotta. A léleknek nemes érzését oly hűen tükröztette vissza, hogy magával ragadta nézőit. *Honti Elma* (Malona) Karinszky felesége gyönyörű énekével és játékaival ért el nagy hatást, előkelő megjelenése, fényes és gazdag öltö-zéke pedig emelték játékának hatását s nem éppen nagy szerepében is szép sikert aratott. *Szilassi Etel* (Jessie) a koldus elnök leánya azzal az élénkséggel és kedvességgel játszott, a mely mindenkor biztosítja számára a sikert, e mellett igen kedvesen énekelt. *Harmath Zseni* (Crab) szintén remekül játszott, Rátkai Sándor eredeti alakítása és játéka remek volt s dicséretet érdemel. Ágotai Ferencz a rendőr-főnököt kitűnően személyesítette és tetszést vívott ki. *Pintér Irmuska* (Karinszky gróf kis fia) teljesen otthon találta magát a színpadon s játékaival óriási tetszést aratott, a zugó tapsvihar perczekig megakasztotta az előadást, a mikor apjával játszott és tánczolt. Tánczát meg is kellett ismételni. *Baranyai Ferencz*, *Beczskói József*, *Szathmáryné* kitűnők voltak. *Szilassi Etel* gyönyörű babér koszorút, csokrokat és sok ajándékot kapott.

Pénteken, július 13-án a szó szoros értelmében zsufolt házat csinált az „Árendás zsidó” *Klárné Angyal Ilka* énekes népszim-műve. *Mezei Béla* direktor lépett fel a darabban és *Blum Dávid* szerepét adta. Ez már magában véve biztosította az előadás sikerét, az előadásra este már jegyet sem lehetett kapni; a direktor fellépése valósággal lázba hozta a közönséget, e mellett az előadás fél-helyárral ment. *Mezei Béla* annyi közvetlenséggel, eredetiséggel és élethűséggel, lélekkel és igazsággal játszotta meg a zsidó árendást, hogy méltán megérdemelte az elismerést. *Moly Margit* a társulat kedves primadonnája szintén remekül játszott, művészi tehetségének erejét vitte bele szerepébe, bájos énekével pedig egészen meghódította közönségét, a mely hálásan tapsolt neki. *Mezei Béláné* (Száli) meleg érzéssel és bensőséggel vitte színpadra az anyai rajongást. *Radványi Dezső* (Pataki László) szintén jól játszott. Eredeti alakítást mutatott be *Szathmáryné* (Sáskáné) szerepében. A közönség lámpák elé is hívta. *Rátkai Sándor* (Smüle) eléggé jó volt, noha bizonyos túlzástól nem volt ment. *Baranyai Ferencz* (Maszlag Peti) a bamba fuvarost eredetiséggel adta. *Krasznai*, *Szentirmai* és *Beczskói* járultak még hozzá az est sikeréhez. *Till Irma* (Boris) ügyes játékát is elismerés illeti.

Tisztelettel kérjük vidéki és helybeli előfizetőinket, akiknek előfizetésük már lejárt, szíveskedjenek előfizetéseiket megújítani vidéken az illető postahivatal utján, helyben pedig a kiadóhivatal nyugtája ellenében. Vidéki előfizetőinknek az előfizetési díj könnyebb beküldhetővéget, lapunk mult számához postautalványt is mellékelünk.

H i r e k.

— Komáromi tisztviselők Wekerlénél.

Szász József országgyűlési képviselőnk vezetése alatt városunk állami hivatalnokai e hó 11-én küldöttélegileg tiszteltek *Wekerle Sándor* miniszterelnöknel, kit arra kértek, hogy lakbér illetményeiket méltányosan emelje. A miniszter pártfogását meg is ígérte.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter *Major László* tatai lakos a vármegyei köz-igazgatási bizottság és az önkormányzati életnek e tevékeny tagját Komáromvármegye gazdasági tudósítójává kinevezte.

— **Sikeres tanítónői vizsga.** *Kopasz Mariska* kasszony a pozsonyi tanítónői képezdében a tanítónői vizsgát jó sikerrel letette. Öszintén gratulálunk a sikerhez.

— **Kinevezés.** A Kisbér Fűzitői Egyesült Keményítógyár Részvény-Társaság igazgatósága *Hirschler Miksát*, a kisbéri keményítő gyár eddigi műszaki vezetőjét az egyesült gyárak igazgatójává nevezte ki.

— **Hogy áll a főgymnasium ügye.** Ez városunknak felszínén levő legfontosabb kérdése. Tudvalevőleg attól függ, hogy az V. osztály az idén megnyílik-e, vajjon az építési tervek készen lesznek, s az építkezés augusztus 15-én megkezdhető-e? A gyermekes szülők szinte aggódva várják erre a választ. Legközelebb rámutattunk már a módra, hogy miként volna a terv elkészíthető; ugyanis e tekintetben nem szabad takarékoskodni, ha hivatalos időn kívül is, el kell készíttetni. Hogy a főgymnasium ügyében küldött bizottság mit csinál nem tudjuk, épp azért felelevenítjük ezt a kérdést, mert közeledik a határidő. Sok, sok szülő várja az eredményt. A legkisebb mulasztás elődázhatja a főgymnasium építését. A bizottság tehát tegyen meg mindent, hogy a város közönségének óhaja mielőbb teljesedésbe menjen.

— **Lemondás.** *Trojtkó Béla* a tatai járás helyettes főszolgabírája — tiszteletbeli főszolgabírói cziméről lemondott. És a lemondását még a mult hó 18-án küldte be a vármegye jelenlegi főispánjához: *Kálmán Rudolffhoz*. E lemondás csak dicséretet érdemel, mivel ez a czim a közvélemény előtt általános tetszéssel sohasem találkozott. *Trojtkó Bélát* ugyanis *Kubinyi Géza* megyefőnök nevezte ki, lemondásának indoklásában most kiemelni, hogy nem tartja ildomosnak e czimet megtartani, miután a vármegye közönségének nagy többsége abban a nézetben van, hogy *Kubinyi* nem törvényesen gyakorolta hatáskörét. Vajjon megértik-e ezt a többiek, akiket a törvénytelen rendszer szájhőse nevezett ki?!

— **Kerti mulatság.** A Komáromi Kath. Legényegylet ma d. u. saját kerti helyiségében és összes termeiben, az egyet pénztára javára, szépségverseny, világposta, tárgy-sorsjáték, tekeverseny, kártyavetés, confetti-és-serpentin-csata s többféle mulatságos előadásokkal és tréfás megjelenésekkel élénkített s tánczcal egybekötött családi jellegű zártkörű nyári mulatságot rendez. Belépti díj: személyjegy 60 fillér, családjegy 1 korona 20 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad az egyesület. Izletes ételek készítéséről és azok pontos felszolgálásáról a város kitűnő gazdasszonyai és kedves szép leányai gondoskodnak. A borok gr. *Zichy Aladár* miniszter ur czezei híres pinczéből valók. A zenét *Lázár Jóska* jóhírű zenekara szolgáltatja.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A Komáromvármegyei és városi Közművelődési egyesület 1906. július 16-án délelőtt 10 órakor Komáromban, a vármegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés tárgya: *Lőrinczy György* kir. tanfelügyelő, egyesületi titkár abbéli indítványa, hogy az egyesületi alapszabályok megfelelő szakaszai akképpen módosíttassanak, illetőleg egészítsenek ki, hogy Komárom vármegye és város területén a népoktatás terén hivatás-

szertien működő egyének (u. m. óvónők, tanítók stb.) tagsági díj fizetésének kötelezettsége nélkül tagjai legyenek az egyesületnek.

— **Tanítónő választás.** A tatai ev. ref. egyház presbitériuma folyó hó 1-én megtartott ülésen tanítónőül 16 pályázó közül egyhangulag *Galambos Ilona* kasszony martsói ev. ref. tanítónőt választotta meg.

— **Lila sirjára.** *Öz. Komjáthy Jenőné* urasszony 1 K. küldött a Muzem Egyesület pénztárához, melyet hálás köszönettel nyugtat *Alapi Gyula* az egyesület pénztárosa.

— **Szathmáryék jutalomjátéka.** Kedden, e hó 17-én *Szigligethy* énekes színműve a „*Nagypapó*” mint *Szathmáryék* jutalomjátéka kerül színre. Azt hisszük nem kell közönségünk előtt a jutalmazandók művészi tehetségét dicsérni, mert hisz ezt mindenki ismeri, épp azért bizunk benne, hogy a ki kelle-mesen szórakozva akar eltölteni egy estét, az kedden este ott lesz a színpadon és kifejezést fog adni a jutalmazók iránt érzett rokonszenvének.

— **Juliális.** A Komáromi Önkéntes Tűzoltó-Század ma, kedvezőten idő esetén július 22-én az Apályi szigeten táncmulatsággal egybekötött juliális rendez. Sorrend: 1. Reggel 5 órakor a tűzoltó zenekarral ébresztő. 2. Délután 1 órakor gyülekezés az őrtanyán és kivonulás az apályi szigetre. 3. Délután folyamán társasjátékok. 4. Este tűzijáték. Belépti díj: Családjegy 1 K. 60 f. személyjegy 60 f., gyermek- és katonajegy 30 f. Társas kocsik a kórházterrről óránként fognak közlekedni. Izletes ételekről és kító italokról *Tóth János* jóhírű vendéglős gondoskodik. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Fin tudós Tatán.** *Dr. Karjalainen Gusztáv*, helsingforsi egyetemi tanár, a magyar nyelv elsajátítása czéljából *Tatán* időzik s kedves feleségével együtt, (ki szintén jeles pedagógus,) ethnographiai tanulmányokat végez. Derék fin testvéreinket, a magyar muzeum néprajzi osztályának megbízásából — tanulmányaikban: *Balogh Ferencz* szerkesztő kalauzolja.

— **A Muzem gyarapodása.** *Konkoly Thege Miklós* miniszteri tanácsos ur ömeltőségének ki 11 drb majki és tatai fényképfelvétele, *ft. Hevesi Bernát* tanár urnak, aki 9 római és 1 ujkori ezüstpénzt, *ft. Tihanyi Gál* beczestánár urnak, ki egy régi száresontot adományozott a muzeum részére. Hálás köszönetét nyilvánítja *Baranyay Géza*, a Muzem igazgatója.

— **Utolsó heti műsor.** Vasárnap délután 3 és fél órakor félhelyárral „*Nőni*”. Este 8 órakor rendes helyárral „*Koldus gróf*”. Hétfőn félhelyárral „*Dorrit kasszony*”. Kedden *Szathmáryék* jutalomjátékul „*Nagypapó*”. Szerdán utolsó és bucsuelőadásul „*Helgye asszony*”. Szeptember 1-ig szünet.

— **A magyar ipar védelme.** A konvédelmi miniszter újabb rendelete szerint a kantonokban csak magyar iparcikkeket szabad árulni. Ezzel sok olyan cikkünk, amit jórészt külföldről, kiváltkép Bécsből szereztek be a honvéd laktanyák, mind honi eredetűek lesznek. Hírlik, hogy a közöshadsereg magyar részének kasszárnyaiba is ily felsőbb utasítás fog mielőbb leérkezni. (?) A m. kir. államvasutak igazgatósága a vasut vonalain levő állomásokon a legszigorubbán meghagyta, hogy még szivarkapapirt sem szabad mást árusítani, csak magyart. Itt pedig igen szigorú ellenőrzés vigyáz arra, hogy e rendeletet ki ne játszassák az elárúsítók. Nemcsak elárúsítói jogukat veszítik el az illető vasut állomásain, hanem még nagy, igazi bánatpénzt fizetnek rá.

— **A méntelep építése.** A komáromi m. kir. állami méntelep laktanya építésére a földművelési miniszter a pályázatot kihirdette. A versenytárgyalási hirdetményt olvasóink lapunk hirdetései között találják, melyre vállalkozóink és iparosaink figyelmét e helyütt is felhívjuk.

— **Utóállítás.** Városunkban az 1905. évbeli sorozáskötelesek utóállítása e hó 20-án lesz megtartva.

— **Fizessünk adót!** A hosszú költségvetésnélküli állapot a közterhek fizetésének amugy is kuszált rendszerét még zavarosabbá tette. Az adózás tekintetében egyébként is mérsékelt gondos nagyközönség előtt valóságos utvesztő az a hosszú rendelet, melyet ex-lexben fölgylemlett adótarozások rendezéséről a pénzügyminiszterium kiadott. Időszerte tartjuk tehát ezt ismételt, de csupán a közönséget érdeklő részleteiben ösmertetni, kiemelve jövele azt hogy a folyó évi második negyedre esedékes egyenesadók július 15-ig befizetendők. E naptól fogva 5% késedelmi kamatokat szednek és megkezdik a végrehajtási eljárást. A rendelet egyébként az ex-lexben iámadt adóhátralékok törlesztésére a következő kedvezményeket enged meg: Az 1905-ből és 1906. I. negyedéből származó tartozások fele 1906. október végeig, másik fele 1907. december végeig tetszés szerinti részletekben fizethető. — Akiknek állami egyenesadója 200 k-nál kisebb, azok e hátralékokra kamatmentességet élveznek, de az említett határidők letele után a befizetés napjéig tőlük is kamatot szednek. Azok pedig, akiknek adója a 200 koronát eléri, 1906. július 15-től az ex-lex idejéből származó hátralékok után is kötelesek kamatot fizetni, ugyancsak a befizetés napjéig. Az említett fizetési kedvezményekért folyamodni nem kell. Ellenben, aki hosszabb halasztást kénytelen igénybevenni, vagy kamatelengedést óhajt, ezért folyamodnia kell. A kérvények a városi adóügyi osztályban vagy a pénzügyigazgatóságnál bélyegmentesen adhatók be. Az 1905. évet megelőző időből eredő adótarozások fizetésére csak azok nyerhetnek kedvezményt, akik igazolni képesek, hogy anyagi érdekeik veszélyeztetése nélkül nem fizethetnek. Az ez év harmadik negyedében esedékessé váló állami egyenesadók fizetésére már az általános szabályok érvényesek.

— **Osztrák áru a „Tulipán“ czégére alatt.** Az osztrák szemtelenkedés egy kirívó példáját közlik velünk. A bécsi Riesz és Grundman czég már ezelőtt négy évvel „Tulipán vászon“ védjeggyel lajstromoztatta vásznait, tudatában lévén annak, hogy mily könnyen ül fel a naiv magyar a hangzatos elnevezéseknek. Persze hogy a mostani tulipán mozgalom nagyon kapóra jött az osztrák czégnek és valósággal elárastotta a magyar pfáczot tulipán vásznával, melyet mint magyar gyártmányt szerepeltet. Ezt a perfidiát most azzal tetézi még, hogy védjegy bitorlás czimén perli azokat a magyar gyárakat, amelyek gyártmányaik elnevezését a tulipánnal bármily vonatkozásba hozzák. Ergó ez az osztrák czég a magyar gyárosokat szeretné megbüntetni, mert homi iparterméküket magyaros elnevezéssel forgalomba hozzák, holott jog (?) szeriht az osztrák iparczikkeknek dukál a hazafias magyar jelző! Fura dolog! Annyi azonban bizonyos, hogy ma holnap oda fogunk jutni, hogy az osztrák arczatlanság még a magyar elnevezéseket is kisajátítja. A vásárló közönségtől függ, hogy e szemtelen osztrák gyáros portékáját kiküszöbölje.

— **Robbantási gyakorlatok.** A monostori várerőd körüli szárazföldi gyakorlótéren a vasut bevágása mellett folyó évi július hó 20-án délután 2—5 óra között katonai robbantási gyakorlatok fognak tartatni. A jelzett időben a veszélyeztetett és katonai kordonnal is elzárt területre a belépés tilos, sőt ajánlatos e helytől lehetőleg távol és fedett helyen tartzkodni; továbbá tanácsos hogy a gyakorlótér közelében lakók lakásaik és melléképületeik ajtaikat és ablakaikat nyitva tartsák, nehogy a robbanások folytán előálló légnyomás következtében azok benyomassanak.

— **Öngyilkosság.** F. hó 9-én délelőtt az izraelita temetőben Blau Mihály kereskedősegéd egy forgópisztolyal az apja sírján halántékon löte magát, mire feltalálták, már meghalt. — Temetése e hó 10-én részvét

mellett ment végbe, sírjánál a kereskedelmi ifjúsági egyesület testületileg jelent meg, Klein Mór az egyesület alelnöke pedig megható bucsubeszédet mondott felette.

— **Iskolai értesítők.** Városunk népevelési és közoktatási intézményeinek munkásságát feltüntető iskolai értesítők már megjelentek. Az ezekre vonatkozó bírálatunkat, tér hiánya miatt csak jövő számunkban kezdhajtuk meg.

— **Uj szövögyár Győrött.** Richards Rihárd Győrött nagybbszabású szövögyárat létesít. A gyár 8 hold területen épül és egyelőre 120 munkást foglalkoztat.

— **Osztrák czégek csalafintasága.** A magyar „Vegyi Ipar“ közli a következőket: Egyes osztrák czégek ujabban igen furfangos módon igyekeznek a magyar fogyasztó közönség közelébe férközni. Nem az áru eredetével akarják ugyanis a magyart meggyőztetni, hanem felderítő szolgáltatott végeznek — mint közeledő jóbarátok — hogy azután a magyar piacot a hatalmukba kerithessék. Így tett a bécsi Riesenfele & Co. czég is. Ily módon szerette volna az olajos és petroleumos stb. hordókat vegyészeti czégeink nyakába sózni. Felszólította e czézből a magyar kereskedő czégeket, hogy lépjenek vele társas viszonyba. Akadtak is egyesek, mint a Révész László hordókereskedő is, akik jóhiszeműleg bele is mentek a tárgyalásba. De e tárgyalások során kitűnt, hogy a nevezett czég csak a magyar üzletre kereste a társas viszonyt, hogy ezáltal bepillantást nyerjen a magyar hordókereskedelem belső viszonyaira. E ravasz fondorkodás miatt czégeink megszakították vele a tárgyalásokat. Óva intjük a szakmabeli czégeket, hogy az osztrákok eme ujab csalafintaságának fel ne üljenek.

— **Halak vámkedvezménye.** A földmivelésügyi miniszter a kereskedelmi és pénzügyminiszterekkel a német birodalomba szállítandó élő tavi pontyok kedvezményes vámkezelés tárgyában megállapodott s erről a hivatalos lapban rendeletet közöl.

— **Eltolonczolt báró.** Zornberg Sándor bárót, aki Győrött foglalkozás nélkül esavargott, az ottani rendörség letartoztatta és 12 órai elzárás büntetésének kiállása után, illetőségi helyére, Károlyvárosba akarta tolonczoltatni. A báró urnak azonban a kényszerutazás nem volt inyére és utközben leszállt a vonatról. Szabadhegyen összetűzött a szolgálattevő rendőrrel, kit tetleg bántalmazott. Letartoztatás közben a bárót balaset érte, lábán szenvedett sérülést, miért is közkórházba szállították. Hír szerint Zornberg báró Ácson különböző büntető törvénykönyvbe ütköző dolgokat követett el. A győri rendörség eziránt megkeresést intézett az illetékes hatóságokhoz. Mire az ácsi csendörös táviratban értesítette hogy ott 3 rendbeli betörés lopást követett el, de csak kisebb értékű ruhaneműeket lopott. Kórházba szállítása azért is szükséges volt, mert minden jel szerint elmebajos.

— **Kézrekerült tolvaj.** E hó 10-én d. u. özv. Hermann Alajosné helybeli lakos nyitva lévő szellő-helyiségéből Pollák Károly helybeli lakosnak egy 5—6 korona értékű barna felöltőjét Karsány Pál székesfehérvári illetőségi sőtősegéd ellopta, s azt a Ferencz József rakparton akarta eladni, de rajtavesztett mert a rendörség elcsipte s a hüvösre szállította.

— **Szerencsétlenség.** Folyó hó 9-én Pénzes János Béla pusztai lakos egy gőzgéppel bükköny és árpaszalmából szecskát akart vágni, mely alkalommal gépközelés közben a henger bekapta a balkeze fejét, s mind az öt ujját a kés elvágta. A szerencsétlent az Emberszeretetenben ápolják.

— **Pénzverés 1906-ban.** A pénzügyminiszterium költségvetése szerint ebben az évben 502.500 darab arany 20 K.-ást, 200.000 darab arany 10 K.-ást, 20 millió darab bronz 2 fillérest, fognak verni. A forgalomból kivont koronaértékű pénzemből átveretésre kerül: 20.000 drb 20 K.-ás arany érme, 2000 drb 10 K.-ás aranyérme, 10.000 darab 5 K.-ás

ezüstérme, 100.000 drb 1 K.-ás ezüstérme, 100.000 drb 20 filléres nickelérme, 50.000 drb 10 filléres nickelérme, 1.000.000 drb 2 filléres bronzérme, 100.000 drb 1 filléres bronzérme.

— **Tulipán világ.** Közkezdvelt legujabb s régibb népszerű 22 magyar nótának teljes felhasználásával egy pompásan sikerült, könnyű ábránd modorban írt magyar egyveleget állított össze jönevű magyar zeneszerzőnk Huber Sándor „Tulipán világ“ czimen E műve a „Zenélő Magyarország“ imént megjelent 314 füzetét képezi és 14 oldal tartalmát betöltve a következő magyar nótákból — mint: Jaj de szépen muzsikálnak — Ószi rózsza — Juhász kutyák ugatnak — Te vagy te vagy barna kislány — Uj sir van a temetőben — Chlopi nóta — Helyre Kati — Toroczkoí bíró — Minden este dalogatok sokáig — Nem nyomja a fejemet a bú — Öreg legény vagyok már én — Lőre lőre — Fáj a szívem — Hejh Kati — Kati — Nincs a pusztán rózsza bokor — Recece, nem vagyok én kapitány — Csipd meg bogár — stb. stb. fűzi művészi A „Zenélő-Magyarország“ e füzetével kezdi a 27-ik félévet, s minden 12 oldal terjedelmű füzete váltakozva hozzá a legjobb hazai s közismert külföldi zeneszerzők legjobb dalait — magyar nép dalokat — opera — operette részleteket — vig kuplékat — zongora 2 és 4 kezes szerzeményeket stb. stb. Havonta két füzet — negyedévben 6 füzet — 3 korona előfizetésért. Egyes füzet ára 1 korona. Mutatvány füzeteként 1 korona küldendő be. Előfizethetni és kimerítő jegyzéket az eddig megjelent 314 füzetről ingyen kapni a Zenélő Magyarország (Klöckner Eede) zeneműkiadó-hivatalában, Budapest VIII. Józsefkörút 22/24.

— **Nagy tűz Tárkányon.** Szerdán e hó 4-én nagy tűz pusztított Tárkány községben. A tűz keletkezésekor a házbeliek nem voltak otthon s így a tüzet mindjárt nem vették észre. Ez okozta a veszedelmet, mert a szárazságban az oly gyorsan terjedt, hogy negyedóra alatt nyolcz ház és melléképületei álltak lángokban. A veszedelem láttára a mezőn dolgozó lakosok rémülten futottak haza, de már csak a mentésre szóritkozhattak a mi nagy erőmegfeszítéssel sikerült is. — Természetes a község tűzoltósága nem működött, mert nem volt.

— **A házalás ellen.** A szegedi ipartestület memorandumot intéz a kereskedelmi miniszteriumhoz, melyben nyomós okokkal kéri fel a házalásnak ezen az össziparosságot súlyosan érintő és fölötte érdeklő ügynek végleges rendezésére. A memorandum tervezetét megküldték valamennyi ipartestületnek s remélhetőleg rövid idő alatt mindannyi hozzá fog járulni s az esetben már új ipartörvény tárgyalása alkalmával gondoskodva lesz a házalás végleges megszüntetéséről.

— **Orgonák az anyakönyvi hivatalban.** Párisban a polgári házasság kötések eddigi üzleti formáját most — valószínűleg a szerelmek hangulatának megfelelően — akarják kissé reformálni, jobban mondva bizonyos idilikus mezbe öltöztetni. Az anyakönyvi hivatalhoz vezető folyosóról eltüntetik mindazt, ami a rideg bürokratizmosra emlékeztethetne, sőt, hogy a vallásos érzelmű jegyesek igényeit is kielégíthessék, orgonát akarnak az anyakönyvvezető szobájába felállítani. Az orgonákat azokból a templomokból akarják beszerezni, amelyeknek kapui a katolikus vallási egyesületek életbelépte után valószínűleg bezárlanak.

— **Betörök garázdalkodása.** A csallóközi közbiztonsági állapotokra élénk világot vet a betörök gyakori garázdalkodása. csaknem minden hétre jut egy két betörés. E hó 5-ére virradóra a nagytanyi Czírók-féle nagyvendéglőbe hatoltak be ismeretlen betörök. Az ablakon át jutottak be a korcsma szobába és a söntésből az ott talált pénzt, vagy 60 koronát elloptak. A sikeres műveletre természetesen áldomást is ittak, persze az ott talált pálinkából, amiből jó mennyiséget utavalónak is magukkal vittek.

Bágyadság és rugékonyság hiánya ellen mindenkor a massage (gyuró-kenő kura) ajánlható, mely kura, ha ahoz a székellyhavas *Indaszesz* (gyógyfű-sosborszes) lesz használva feltétlen bevállik. Rendbehozza az ellankadt idegeket, üdül, frissít, eltünteti a fejfájást, náthát *Rozmál* és már rövid használat után tetemesen enyhíti a csúsz, köszvény, tagzsárgatás és minden meghülésből eredő fájdalmakat. Kapható mindenütt 2 és 1 koronás füvegekben. Készíti *Balázsovich Sándor* Korona-gyógyszertára Szepsiszentgyörgy.

Elvi jelentőségű határozatok. *Tanonczokról.* A fölvételi szerződésben megállapított tanidő a felek kölcsönös megegyezése folytán rövidíthető vagy meghosszabbítható is; de valamint az eredeti fölvételi szerződésnek, úgy az ezt netalán módosító utóbbi megállapodásnak is az iparhatóságnál (ipartestületnél) kell történni és a netaláni módosítás is az iparhatóságnál vezetett lajstromba szintén bevezetendő. Ha ily módosítás a tanoncz-lajstromba be nem vezetett, akkor az eredeti szerződés áll érvényben.

Azon iparos, a ki a tanviszony megszüntését a hatóságnak be nem jelenti, kihágást követ el és a törvény 157. §-ának a) pontja alapján 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A tanviszony megszüntének be nem jelentése által elkövetett kihágás elvülése a tanviszony megszüntének napján kezdődik.

Munkásokról. A bejelentés elmulasztásáért nem a távozó segéd, hanem a munkaadó felelős. A bejelentés elmulasztása a törvény 157. §-ának a) pontja alapján 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágást képez. A bejelentés két hét alatt léven eszközözendő, a mulasztás csak két hét után kezdődik. Több segédnek az iparhatóságnál való be nem jelentése csak egy kihágást képez.

Uj eredeti férfikarok. Az Apolló huszadik, évfolyamának illetve tizedik részének utolsó száma a következő uj karokkal jelent meg vezérkönyvben és négy szolamban; 398 kar Hej! Rákóczi fejedelmünk... Nemócz dalmából gróf Zichy Gézáttól; 398. 400. kar. Magyar népdal-egyveleg Danks P. dalaiból: a) Irom levelemet... b) Hét országban nincsen olyan... c) Bús a gólya, le van a tó csapolva férfikarra Schunda V. J. szives engedélyével átírta Mócsai Sándor. Az Apolló egész évi előfizetési díja egy példány vezérkönyvre és négy szolamra 5 korona. Mindennemű pósta küldemény czimzendő: Az Apolló szerkesztőségének, Budapesten VI. ker. Lázár-u. 18.

A Pesti Napló uj karácsonyi ajándéka. A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény számba ment a könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállításra fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándék-könyve a Rákóczi Album lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait, és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyszéges hangulatait, dühét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalnokot

és a tárogatóst is tanuságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képen, rajzban ábrázolja azt a szent-séges hőskort. Nagyszabású festmények, első-rangu ilusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötészet a magyar iparművészet első-rangu mesterére bízzák. Hadd teljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is. Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapesten, VI., Andrassy-ut 27.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadóhivatalos: **Pannonia** könyvnyomda

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen öcsénk,

BLAU MIKSA

temetésén résztvettek, valamint kik borzasztó fájdalmukat jóleső részvét-nyilatkozataikkal enyhíteni igyekeztek, valamint a Komáromi Kereskedő Ifjak Egyesületének és nemesen érző t. El-nökének Klein Mór urnak ezuton mon-dok úgy a magam valamint testvéreim részéről hálás köszönetet.

Komárom, 1906. július hó 13.

Blau Lipót.

Felhívás!

Tudomásunkra jutott, miszerint arról beszélnek, hogy a faiparosok szövetezete műhelyéből állítólag valaki a szövetezete alkalmazottjai közül a szerszámokat rendszeresen elhordja a gyár helyiségéből. Miután nekünk erről semmiféle tudomásunk sincs, felhívjuk mindazokat, kik erről közvelten tudomással bírnak, hogy azt vagy alulírott föl-számoló bizottságnál, vagy pedig a városi rendőrségnél bejelenteni becsületbeli kötelességüknek tartásák.

Komáromi faiparosok hitel és termelő szövetezete mint az Országos központi hitel-szövetkezet tagja.

felszámolás alatt

Kiss János, Székely Antal, Petőcz János.

HIRDETÉSEK.

Forgalmas utcában egy üzlet-helyiség augusztus 1-re kiadó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Jókarban levő női kerékpár jutányosan eladó. Bővebb felvilágosítást ad a „Pannonia” könyv- és papirkereskedés.

Versenyárgyalási hirdetés.

A komáromi m. kir. állami méntelep laktanya és pedig 12 különálló épület s ezek tartalékainak kiépítésére, illetőleg az építkezés biztosítására czennel pályázatot hirdetek.

A foganatosítandó építkezésnél:

1. a föld-, kömüves-, elhelyező-, vala-mint a telekberendezési földmunkát	147.430 K.	— f.
2. a kőfaragó munkát	4.667 „	14 „
3. az ács munkát	43.673 „	97 „
4. a tetőfedő munkát	12.875 „	24 „
5. a bádgos munkát	3.575 „	37 „
6. az asztalos-, lakatos-, üveges- és mázó munkát	31.325 „	19 „
7. a vas munkát	28.505 „	43 „
8. a szobafestő munkát	230 „	— „
9. a kályhas munkát	3.661 „	— „
10. a vízvezeték-árnyékszékberendezés és csatornázási munkát	14.623 „	26 „
11. a vászonredőny munkát	161 „	— „
az összes munkálatok	290.727 K.	59 f.

irányoztam elő.

Az építkezés foganatosítására vonatkozó ajánlatok úgy az összmunkára, mint a 11. pontban felsorolt egyes munkanemekre is tehetők, azonban kikötöm magamnak azt a jogot, hogy az összmunkára megített ajánlatok közül az ajánlatok vállalati értékének 50%-ig egyes munkanemeket kivéhessek és azok létesítésének biztosítására esetleg más ajánlatokat fogadhassak el.

Nemkülönben fentartom magamnak a jogot, hogy a benyújtott ajánlatot az ajánlati összegre való tekintet nélkül el vagy el ne fogadjam, — és az ajánlattevő nem követelhet kárpótlást azért, mert ajánlata el nem fogadtatott.

A szabályszerűen zárt és lepecsételt ajánlatok, melyhez az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bantpénz befizetését igazoló adóhivatali nyugták is csatolandók, **f. évi július 30-án délelőtt tizenkét (12) óráig** gazdasági műszaki hivatalomnál (Budapest, V. Vécsey-utca 3. szám 4. em.) nyújtandók be.

Az ajánlatokra és a versenyárgyalásra nézve az állami építkezésekre vonatkozó általános építési feltételek 5. és 6. §-ai irányadók.

Az építkezésre vonatkozó tervműveletek az általános és részletes, valamint különleges építési feltételek úgy gazdasági műszaki hivatalomnál, mint Komáromi szab. kir. város mérnöki hivatalánál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Értékpár vagy készpénz óvadék az ajánlatokhoz nem csatolhatók.

Budapest, 1906. július hó.

Földmivléstügyi miniszter.

Szülők figyelmébe.

Komáromból Pozsonyba költöző özvegy uri nő, Komárom és vidéki szülők Pozsonyban tanuló gyermekeit különösen leányövendékeket és kisebb tanuló fiukat előnyös föltételek alatt teljes ellátásra elfogad.

Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Jó és olcsó, ideális és egyetlen a Mária Joseph park közelében

Hotel Belvedere Wien

Remek kilátás a park, tó, sziget, hid, barlang vizesés stb.-re. Tiszti szállások. Villanyos megállóhely Fácán-utca sarkán.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

SZŐLŐ és GYÜMÖLCSÚZÓK és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtók és gyümölcslé készítésére szolgáló bogyóőrölők.

Aszaló készülékek gyümölcs és fűszerek aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ permetezők, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák

permetezésére, a szegecs és tormács, valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

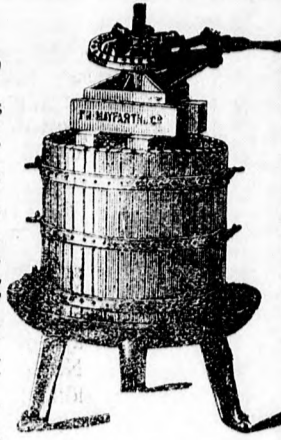
Mayfart Ph. és Társa

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és ekegyára által

Bécs, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 560 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek.

Legkiválóbb gyártmányu

Prizmás látcsövek

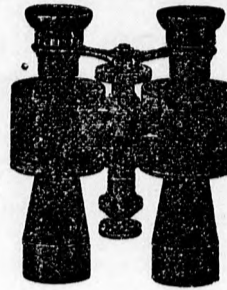
melyek különösen katonai és vadászati célokra a legjobban használhatók.

Goerz-féle triéder binokli és

* Perples prizmás látcső *

mérsékelt

árakon,

mérsékelt

árakon,

csekély részletfizetésre

kaphatók.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED

optikai osztályában.

Budapest, VI., Eötvös-utca 32. sz.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Ne olvassa!

hanem azonnal tegyen kísérletet a közismert Steckenpferd-féle

Liliumtejszappannal

Bergmann & Co. Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns Liliumtejszappan (2 törpével) mely megóvja arcát hófehér szeplőmentesnek, s gyengéd finom szintűnek.

Kapható 80 fillérért, Kovách Arisztid örökösai gyógyszerertárában Komárom.

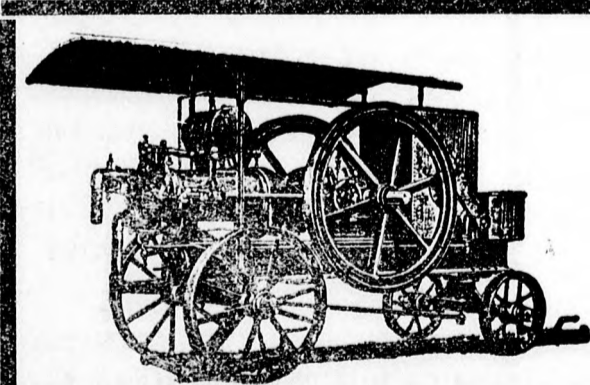

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Baross-utca 74. szám.

A propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű Steckenpferd-féle

Bay-Rum-mal tulajdonos Bergmann & Co. Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schampoying Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajvíz bír. Kapható 2 K. s üvegekben. Kovách Arisztid örökösai gyógyszerertárában Komárom.

Cséplési és gazdasági célokra legjobban bevált

Benzin motorok

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb, üzemű

Szivógáz motorok.

legelőnyösebben kaphatók:

BECK és GERGELY

motor és gépgyárában

Budapest, 5., Váci-ut 12 sz.

A Cook és Johnson-féle amerikai szabadalmazott

tyúkszem gyűrű

(törvényileg védve)

ma az egyedüli szer, mely az oly borzasztó tyúkszem fájdalmat azonnal megszünteti és még a gyökerét is eltávolítja.

Ma a világ legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlható.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Komáromban:

a Szerencsen gyógyszerertárában,

a Salvator gyógyszerertárában

és Kovách örökösai gyógyszerertárában

s a monarchia összes gyógyszerertáráiban.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Eladó gyümölcstermés. A 21. számú Erzsébet szigeti kertben egy a gyümölcstermés, mint a fű eladó. Bővebbet Kelemen Lajos, bognárnál.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegyítisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle cukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, napernyőket, keztyűket és mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legszebb kivitelben. Festek vagy vegyileg tisztítok.

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szíves pártfogást kér

Milus János.

selyem, kelme festő és vegyítisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Földbirtokos s gazda urak!

Van szerencsém tudomásul adni, hogy a legjobb minőségű zsák és mindennemű ponyva eladását és kölcsönzését a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

Gazdasági lópakrocok is nagy választékban legolcsóbban kaphatók.

Kívánatra árjegyzékkel készséggel szolgállok.

==== Teljes tisztelettel =====

Grünwald Lajos,

zsák ponyva és lópakroc raktára.

Komárom, Baross-utca 76. szám.

Maitz-féle sörcsarnokkal szemben.

nélkül ne együnk levest.

EHRENTHAL SÁNDOR

férfi szabó. — Komárom.

Ajánlja magát minden idényre mindennemű

férfi, fiu és gyermekruhák

legizlésebb szabás s legolcsóbb árak mellett elkészítésére.

Szabadságolando katonák előzetes megrendelés esetén külön 20% árengedményben részesülnek.

EHRENTHAL SÁNDOR

Kisbaross-utca Komárom.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a Ferencz József rakparton (Felső-Dunasor) a Ratkovsky féle házban évek óta fenállott

FÜSZER ÜZLETEMET

átalakítva s tetemesen megnagyobbítva a szomszédos Stojanovics házba helyeztem át.

A midőn ezt eddigi tisztelt vevőim s a n. é. közönség b. tudomására adom, egyben tisztelettel kérem, hogy b. megrendeléseikkel s támogatásaikkal ezentul is szerencsétessenek.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítva vagyok tisztelettel

TÁLOS LAJOS, fűszerkereskedő.

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszabeni Földhitelintézet“ kizárólagos képviselőjében a t. háztulajdonosok és földbirtokosok szíves tudomására hozni, hogy a pénzügyi viszonyok alakulása folytán

törlesztéses kölcsönök

ujabban a következő kamatlábak mellett engedélyeztetnek:

1000 koronától 30.000 koronáig terjedő kölcsönöknél évi 11½% alap kamatra 30.000 koronánál magasabb kölcsönöknél évi 1% alap kamatra.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki! Magasabb kamatu kölcsönök konvertáltak. — Minden ügy két hét alatt elintéztetik.

Tisztelettel

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom
Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)